

Streszczenie

Tematem niniejszej rozprawy są innowacje i eksperymenty pedagogiczne w placówkach wychowania przedszkolnego na Zamojszczyźnie

Głównym celem dysertacji jest przedstawienie problematyki innowacji i eksperymentów pedagogicznych w placówkach wychowania przedszkolnego na Zamojszczyźnie w świetle teorii oraz badań empirycznych, ilościowych i jakościowych. Celem badań empirycznych jest nie tylko zdiagnozowanie aktualnego stanu innowacji i eksperymentów w placówkach wychowania przedszkolnego na Zamojszczyźnie (cel poznawczy), lecz także wzbogacenie podstaw teoretycznych nowatorstwa pedagogicznego w placówkach wychowania przedszkolnego (cel teoretyczny), jak również opracowanie rekomendacji, które mogą służyć jako narzędzie doskonalące działalność placówek wychowania przedszkolnego (cel aplikacyjny). Wyszczególnione cele badań empirycznych umożliwiły zdiagnozowanie istniejącego stanu rzeczy oraz sformułowanie konkluzji teoretycznych, jak również wskazanie aplikacji praktycznych.

W procedurze badawczej sformułowano problem główny i problemy szczegółowe, w których zawiera się obraz innowacji i eksperymentów pedagogicznych w publicznych i niepublicznych placówkach wychowania przedszkolnego na Zamojszczyźnie w opinii nauczycieli oraz ich efektywność. W całej rozprawie zastosowano metodę analityczno-syntetyczną. W badaniach empirycznych zastosowano metodę sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem autorskiego narzędzia kwestionariusza ankiety oraz metody statystyczne wykorzystujące testy statystyczne: test t- Studenta i test F (Fishera – Snedecora). W badaniach jakościowych zastosowano metodę hermeneutyczną.

U podstaw prezentowanych badań teoretyczno-empirycznych znajdują się innowacje i eksperymenty pedagogiczne w placówkach wychowania przedszkolnego. W ich świetle została dokonana analiza innowacji i eksperymentów pedagogicznych w publicznych i niepublicznych placówkach wychowania przedszkolnego na Zamojszczyźnie. Autor wyróżnił podział innowacji i eksperymentów pedagogicznych na wychowawcze (opiekuńcze, profilaktyczne), dydaktyczne (metodyczne, programowe) i organizacyjne.

Praca ma charakter teoretyczno-empiryczny. Składa się z pięciu rozdziałów, dopełnionych wstępem, podsumowaniem wyników badań, zakończeniem i aplikacjami, bibliografią i aneksem. Dwa pierwsze rozdziały mają charakter teoretyczny. Rozdział trzeci dotyczy metodologii własnych badań empirycznych, zaś kolejne dwa rozdziały w sposób analityczny prezentują wyniki badań ilościowych oraz jakościowych.

Nie ulega wątpliwości, iż przedstawiona dysertacja ze względu na swój teoretyczno-empiryczny charakter może stanowić cenne źródło wiedzy dla nauczycieli wychowania przedszkolnego celem pogłębienia teoretycznej refleksji nad współczesnymi innowacjami i eksperymentami pedagogicznymi w placówkach wychowania przedszkolnego oraz twórczo zainspirować praktykę nowatorską.

Słowa kluczowe: „innowacje pedagogiczne”, „eksperyment pedagogiczny”, „innowacje i eksperymenty wychowawcze”, „innowacje i eksperymenty dydaktyczne”, „innowacje i eksperymenty organizacyjne”, „placówki wychowania przedszkolnego”.